

P7_TA(2011)0085

Enakost žensk in moških – 2010

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2011 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji – 2010 (2010/2138(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 2 in druge alineje člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter člena 157 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- ob upoštevanju stockholmskega programa¹,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost², Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu³ in Direktive Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi⁴,
- ob upoštevanju letnih poročil Komisije o enakosti med ženskami in moškimi v Evropski uniji za leta 2000, 2001, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007 in 2008 (KOM(2001)0179, KOM(2002)0258, KOM(2003)0098, KOM(2004)0115, KOM(2005)0044, KOM(2006)0071, KOM(2007)0049 in KOM(2008)0010),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 18. decembra 2009 o enakosti žensk in moških – 2010 (KOM(2009)0694),
- ob upoštevanju Direktive 2006/54/ES z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (prenovitev)⁵,
- ob upoštevanju Direktive 2010/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki opravljajo samostojno dejavnost, in razveljavitvi Direktive Sveta 86/613/EGS⁶,
- ob upoštevanju Direktive Sveta št. 2010/18/EU z dne 8. marca 2010 o izvajanju revidiranega okvirnega sporazuma o starševskem dopustu, sklenjenega med BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP in ETUC, ter o razveljavitvi Direktive 96/34/ES

---

¹ Dokument Sveta Evropske unije št. 5731/10 z dne 3. marca 2010.

² UL L 180, 19.7.2000, str. 22.

³ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

⁴ UL L 373, 21.12.2004, str. 37.

⁵ UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

⁶ UL L 180, 15.7.2010, str. 1.

(Besedilo velja za EGP)¹,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. oktobra 2008 z naslovom „Boljše ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem: močnejša podpora za usklajevanje poklicnega, zasebnega in družinskega življenja“ (KOM(2008)0635),
- ob upoštevanju Direktive 89/552/EGS o televiziji brez meja,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 3. oktobra 2008 z naslovom „Uresničevanje barcelonskih ciljev glede varstva predšolskih otrok“ (KOM(2008)0638),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. septembra 2010 „Strategija za enakost žensk in moških 2010–2015“ (KOM(2010)0491),
- ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979 in pekinških izhodišč OZN za ukrepanje,
- ob upoštevanju evropskega pakta za enakost med spoloma, sprejetega na zasedanju Evropskega sveta 23. in 24. marca 2006,
- ob upoštevanju mnenja Evropske komisije o razlikah v plačah med ženskami in moškimi, ki ga je svetovalni odbor za enake možnosti žensk in moških sprejel dne 22. marca 2007,
- ob upoštevanju tematskega dokumenta komisarja Sveta Evrope za človekove pravice o človekovih pravicah in spolni identiteti (2009),
- ob upoštevanju poročila Agencije za temeljne pravice o homofobiji, transfobiji in diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti in spolne identitete (2010),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. maja 2009 o dejavnem vključevanju oseb, izključenih s trga dela²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. februarja 2010 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji – 2009³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. junija 2010 o vidikih enakosti spolov pri gospodarskem nazadovanju in finančni krizi⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. junija 2010 o oceni rezultatov načrta za enakost med ženskami in moškimi 20062010 in priporočilih za naprej⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. oktobra 2010 o negotovem položaju delavk,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2007 o načrtu za doseganje enakosti med

---

¹ UL L 68, 18.3.2010, str. 13.

² UL C 212 E, 5.8.2010, str. 23.

³ UL C 341 E, 16.12.2010, str. 35.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0231.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0232.

ženskami in moškimi (2006–2010)¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. septembra 2008 o enakosti med ženskami in moškimi – 2008²,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. novembra 2008 s priporočili Komisiji o uporabi načela enakega plačila za moške in ženske³,
  - ob upoštevanju svoje resolucije 15. decembra 2010 o vplivu oglaševanja na vedenje potrošnikov⁴,
  - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov in mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A7-0029/2011),
- A. ker je enakost med ženskami in moškimi temeljno načelo Evropske unije, priznано v Pogodbi o ustanovitvi Evropske unije ter v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah; ker še vedno obstaja precejšnja neenakost med ženskami in moškimi,
- B. ker je Evropsko unijo prizadela gospodarska in finančna kriza, ki je uničujoče vplivala na zaposlovanje tako žensk kot moških, zlasti pa na ekonomski položaj žensk, in ki grozi, da bo dolgoročno prizadela predvsem ženske,
- C. ker enakost med ženskami in moškimi pozitivno vpliva na produktivnost in gospodarsko rast ter pomaga izboljšati udeležbo žensk na trgu dela, kar prinaša veliko socialnih in ekonomskih koristi,
- D. ker so za primerjavo posledic krize na ženske in moške potrebni statistični podatki, ločeni po spolu, ker bi k temu lahko pomembno prispeval Evropski inštitut za enakost spolov in ker potrebujemo podatke, da bi lahko ocenili, kakšne posledice ima revščina za zdravje žensk, zlasti starejših, saj je pomembno zagotavljati zaščito zdravja žensk,
- E. ker je stopnja brezposelnosti žensk pogosto podcenjena zaradi velikega deleža žensk, ki so ekonomsko neaktivne (dve tretjini od 63 milijonov neaktivnega prebivalstva, starega od 25 do 64 let) ali zaposlene s krajšim delovnim časom,
- F. ker je stopnja zaposlenosti na podeželskih območjih nižja; ker poleg tega veliko žensk ni vključenih na uradni trg dela in zato niso registrirane kot brezposelne ali zabeležene v statističnih podatkih o brezposelnosti, zaradi česar imajo posebne finančne in pravne težave glede materinskih pravic in odsotnosti z dela zaradi bolezni, pridobitve pokojninskih pravic in dostopa do socialnega varstva ter težave v primeru ločitve; ker so podeželska območja prikrajšana zaradi pomanjkanja visokokakovostnih možnosti za zaposlitev,
- G. ker so ženske na trgu dela prikrajšane zaradi pogostejšega zaposlovanja s krajšim delovnim časom ali z neprosto voljnimi pogodbami za določen čas, zlasti pa z nižjim plačilom kot moški; ker se ta razlika odraža na področju pokojnin, zaradi česar je tveganje revščine med

---

¹ UL C 301 E, 13.12.2007, str. 56.

² UL C 295 E, 4.12.2009, str. 35.

³ UL C 16 E, 22.1.2010, str. 21.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0484.

ženskami večje kot med moškimi,

- H. ker razlike v plačah, ki jih prejemaajo ženske in moški, v Evropski uniji v povprečju še vedno znašajo 18 odstotkov, v nekaterih državah pa celo presegajo 25 odstotkov (v eni od držav članic celo 30 odstotkov), in ker se kljub vsem prizadevanjem in doseženemu napredku razlika v plačilu zmanjšuje zelo počasi,
- I. ker materinstvo ne bi smelo zavirati poklicne kariere žensk in ker statistični podatki jasno kažejo, da ženske z otroki delajo manj ur dnevno kot tiste brez otrok, v nasprotju z očeti, ki delajo več ur dnevno kot moški brez otrok,
- J. ker je Evropski svet v Barceloni marca 2002 države članice pozval, naj do leta 2010 zagotovijo varstvo za vsaj 90 odstotkov otrok, starih od treh let do šoloobvezne starosti, in za vsaj 33 odstotkov otrok, mlajših od treh let, vendar v mnogih državah še vedno ni dovolj javno financiranih ustanov za varstvo otrok, kar ima še posebej negativne posledice za prikrajšane družine,
- K. ker je stopnja zaposlenosti žensk povezana z njihovimi družinskimi odgovornostmi; ker več kot 20 milijonov Evropejcev (od tega dve tretjini žensk) skrbi za odrasle vzdrževane osebe, kar jim preprečuje, da bi onemogoča, da bi se zaposlili s polnim delovnim časom; ker bi to dejstvo lahko še zaostriilo posledice staranja prebivalstva,
- L. ker je dostop do storitev otroškega varstva in pomoči pri oskrbi starejših in drugih vzdrževanih oseb bistven za zagotavljanje enakega vključevanja žensk in moških na trg dela ter v izobraževanje in usposabljanje,
- M. ker so ženske bolj obremenjene z odgovornostjo za gospodinjsko delo kot moški, to delo pa ni ocenjeno v denarnem smislu, njegova vrednost pa tudi ni priznana, čeprav je delo doma, ki vključuje oskrbo otrok, bolnih ali starejših, težko in neplačano,
- N. ker je treba odpraviti spolne stereotipe v izobraževanju, zaradi katerih se otroke pogosto usmerja v šolske in univerzitetne programe, ki tradicionalno štejejo za moške oziroma ženske; ker je treba zagotoviti diverzifikacijo izbire šolanja in poklicev,
- O. ker je število žensk in deklet, ki se odločajo za naravoslovje, zlasti matematiko, še vedno zelo majhno, kar povzroča resno sektorsko segregacijo,
- P. ker lahko kriza poveča razlikovanje žensk in moških v sektorjih in poklicih, ki se ne zmanjšuje, temveč se v nekaterih državah le še povečuje,
- Q. ker je v strategiji EU 2020 poudarek na ekološkem preoblikovanju, sektorjih obnovljivih virov energije, znanosti ter tehnološko intenzivnim zelenim delovnim mestom za novo trajnostno gospodarstvo; ker sta aktivno vključevanje in ponovno vključevanje žensk v trg dela bistvena za doseganje cilja 75 odstotne zaposlenosti žensk in moških,
- R. ker na splošno diplomira več žensk kot moških (58,9 % pridobljenih diplom), vendar so plače žensk še vedno v povprečju 18 % nižje od plač moških, ženske pa so tudi slabše zastopane na odgovornih mestih v podjetjih, javni upravi in političnih organih,
- S. ker lahko mreža žensk na vodilnih mestih v gospodarstvu in politiki, ki je bila vzpostavljena junija 2008, prispeva k boljšemu ravnovesju med spoloma na vodilnih delovnih mestih,

- T. ker pot do uspešnega zagotavljanja enakosti med moškimi in ženskami v naših družbah vodi prek boljše politične zastopanosti žensk na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni; ker je v nekaterih državah članicah delež ženskih predstavnic v parlamentu manj kot 15-odstoten,
- U. ker so se pozitivni ukrepi za ženske izkazali za bistvene pri zagotavljanju njihove popolne vključenosti v trg dela in v družbo na splošno,
- V. ker zaradi prekinjene poklicne poti, nižje plače in pokojnine revščina bolj ogroža ženske kot moške; ker se v evropskem letu boja proti revščini in socialni izključenosti ni namenilo dovolj pozornosti temeljnim vzrokom za revščino,
- W. ker bo leto 2011 posvečeno prostovoljstvu, zato je treba poudariti potencialne koristi spodbujanje načela enakosti med moškimi in ženskami v programih za prostooljce,
- X. ker so pripadnice manjšin, zlasti Romke, redno izpostavljene večplastni in presečni diskriminaciji in so prikrajšane ne le v primerjavi s pripadnicami večine, temveč tudi v primerjavi z moškimi pripadniki manjšin, tveganje socialne izključenosti pa je pri njih še zlasti visoko,
- Y. ker je nasilje nad ženskami kršitev njihovih temeljnih pravic, ki nima geografskih, ekonomskih, kulturnih ali socialnih meja in predstavlja temeljno oviro za enakost; ker se ocenjuje, da je 20-25 % žensk v Evropi v času njihovega življenja žrtev fizičnega nasilja; ker je psihološko nasilje lahko enako uničujoče kot fizično nasilje,
- Z. ker je Evropski parlament večkrat pozval k uvedbi evropskega leta boja proti nasilju nad ženskami,
- AA. ker se ženske srečujejo z različnimi oblikami diskriminacije in so bolj ranljive, ko gre za socialno izključenost, revščino in skrajne kršitve človekovih pravic, kot je trgovina z ljudmi, zlasti če ne pripadajo večinski družbi,
1. opozarja, da je kriza najprej prizadela sektorje, v katerih prevladuje moška delovna sila, kot so gradbeništvo in industrija, nato pa se je razširila na druge, kjer je delovna sila bolj mešana, zaradi česar se je povišala stopnja brezposelnosti žensk; poudarja, da so se plače najbolj znižale v storitvenih sektorjih, v katerih prevladujejo ženske, ter v sektorjih, ki so financirani v okviru državnega proračuna in v katerih je zaposlenih največ žensk, zato ženske prejemajo manjše pokojnine, starejše ženske pa so tako izpostavljene večjemu tveganju revščine;
  2. je seznanjen, da v državah, kjer so moški in ženske obravnavani enakopravno na trgu dela, to ugodno učinkuje na gospodarski in družbeni razvoj, zato v kriznem času ne bi smeli opustiti politik enakosti spolov, ter da kljub izrečenemu namenu držav članic in Komisije še niso bili doseženi dosledno enaki pogoji; poudarja, da se je zaradi recesije še povečal trend, ki je bil stalnica v zadnjem desetletju, namreč osiromašenje, brezposelnost in negotovo zaposlovanje žensk, ki se pojavlja v veliko večjem obsegu kot pri moških, s tem pa se povečuje feminizacija revščine v Evropski uniji;
  3. poudarja, da je cilj Lizbonske strategije vključiti 60 % delovno sposobnih žensk v trg delovne sile, medtem ko naj bi se prizadevanja na demografski ravni osredotočila na spodbujanje večje rodnosti zaradi reševanja izzivov v prihodnosti;

4. poudarja, da ima z vidika gospodarske rasti prisotnost žensk na trgu dela ugoden učinek; opaža, da statistični podatki Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj kažejo, da so ženske prispevale četrtno letne rasti med leti 1995 in 2008;
5. poudarja, da se pri izgubi delovnega mesta ženske soočajo z večjim tveganjem, da se ne bodo ponovno zaposlile;
6. poziva k določitvi ciljev za udeležbo žensk v dejavnostih ali sektorjih ali na ravneh, iz katerih so bile prej izključene in v katerih so še vedno nezadostno zastopane, in sicer z ukrepi za obveščanje in spodbujanje delodajalcev, da zaposlujejo in podpirajo ženske, zlasti v omenjenih sektorjih in kategorijah;
7. poudarja, da je treba veliko več pozornosti nameniti ustreznosti ženskih pokojnin, saj zaposlene ženske pogosteje prekinjajo delo kot moški, da bi skrbele za otroke in bolne ali starejše družinske člane, zaradi družinskih obveznosti pa so pogosteje kot moški zaposlene s skrajšanim delovnim časom ali opravljajo negotovo delo;
8. poziva, naj se učinki krize na ženske izmerijo na podlagi natančnih statistik, kjer bodo kazalniki, ločeni po spolu, redno posodobljeni in ponovno ocenjeni; dodaja, da bi morale take statistike omogočiti bolj osredotočen odziv na ciklične in strukturne težave zaposlovanja, z namenom, da bi premagali krizo in spodbujali širjenja dobrih praks;
9. je kritičen, ker so načrti za oživitev gospodarstva osredotočeni na sektorje dela, v katerih prevladujejo moški; poudarja, da večja podpora delovni prihodnosti moških kot žensk, povečuje in ne zmanjšuje neenakosti spolov; poudarja, da je treba politike za enakost spolov vključiti v nacionalne, evropske in mednarodne načrte za oživitev gospodarstva, ki so potrebni za spopad s krizo;
10. poudarja, da so stopnje zaposlenosti za moške in ženske na podeželskih področjih nižje in da so tisti, ki živijo na teh področjih, prikrajšani zaradi pomanjkanja kakovostnih možnosti za zaposlitev; res je tudi, da veliko žensk ne sodeluje na uradnem trgu dela in zato niso prijavljene kot brezposelne, zaradi česar se srečujejo s finančnimi in pravnimi težavami, ko gre za pravico do porodniškega dopusta, bolniškega dopusta in pridobitve pokojninskih pravic;
11. poudarja, da je sedanja gospodarska kriza neugodno vplivala na delavce; je seznanjen, da so številne ženske kljub temu, da se je raven izobraženosti v zadnjih letih zelo dvignila in da je med univerzitetnimi diplomanti več žensk kot moških, prisiljene sprejeti drugorazredna mesta, ki so slabše plačana;
12. poudarja, da so ženske prekomerno zastopane v negotovih oblikah zaposlitve, v neprostoVOLJNEM delu s krajšim delovnim časom in med osebami, ki so soočene z revščino, zato poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo politike za doseganje cilja EU-2020 o revščini in socialni vključenosti usmerjene v ženske sorazmerno z njihovim deležem med ljudmi, ki se soočajo z revščino;
13. opozarja, da neenakost med ženskami in moškimi ostaja, in to kljub povečani udeležbi žensk na trgu dela; poudarja, da je treba gospodarsko in finančno krizo videti kot priložnost za nove in inovativne predloge na področju zaposlovanja, plač, delovnega časa in zastopanosti na odgovornih mestih;

14. poudarja pozitivni učinek enakosti med ženskami in moškimi na gospodarsko rast; poudarja, da je bilo na podlagi več študij izračunano, da bi se BDP povečal za 30 %, če bi bile stopnje zaposlenosti, zaposlenosti s skrajšanim delovnim časom in produktivnosti pri ženskah podobne kot pri moških;
15. opozarja, da je treba pri snovanju politik zaposlovanja upoštevati razvoj novih sektorjev, ki bi lahko potencialno omogočali veliko novih delovnih mest, na primer okoljski sektor in nove tehnologije; v tej zvezi poudarja, da imajo ženske v teh sektorjih pomembno vlogo; poziva države članice, naj spodbujajo mlada dekleta, da ne zanemarjajo teh področij; spodbuja Evropsko komisijo, naj zagotovi nenehno obveščanje o novih možnostih;
16. poziva države članice, naj se na prehod na trajnostno gospodarstvo odzovejo tako, da s pomočjo Komisije ženske spodbujajo – z okrepitevijo sedanjih ukrepov – k sodelovanju v poklicnem usposabljanju kot del vseživljenjskega učenja, s poudarkom na malih in srednjih podjetjih, ter tako izboljšajo zaposljivost delavk;
17. poziva k spodbujanju dostopa žensk do večjih možnosti izobraževanja, poklicnega usposabljanja in zaposlovanja v netradicionalnih sektorjih in na višjih ravneh odgovornosti;
18. poziva Komisijo, naj spodbuja dialog s socialnimi partnerji glede vprašanj, kot so preglednost plač, pogoji za ženske v pogodbah za krajši delovni čas in za določen čas ter spodbujanje udeležbe žensk v zelenih in inovativnih sektorjih;
19. opozarja, da imajo lahko družbe, ki delujejo na področju socialne ekonomije (fundacije, vzajemne družbe, zadruge) osrednjo vlogo pri oživitvi gospodarstva in da so v njih večinoma zaposlene ženske; poziva države članice, naj pri snovanju svojih politik za oživitev gospodarstva resno upoštevajo take organizacije;
20. poudarja potrebo po tem, da se razvije pravni koncept solastništva, ki bi zagotovil polno priznavanje pravic žensk v kmetijskem sektorju, ustrezno zaščito v smislu socialne varnosti in priznanje za njihovo delo, ter po spremembi uredbe o Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja, da bo mogoče, tako kot v okviru Evropskega socialnega sklada, v naslednjem programskem obdobju 2014–2020 izvajati pozitivne ukrepe za ženske (to je bilo mogoče v prejšnjih obdobjih, v sedanjem pa ne), saj bodo ti bistveno prispevali k zaposlovanju žensk na podeželskih območjih;
21. poudarja, da je odprava razlike v plačah prednostna naloga, zato obžaluje, da se Evropska komisija ni dovolj potrudila za ponovno sprožitev ta razprave na evropski ravni, zlasti z revizijo veljavne zakonodaje o izvajanju načela enakega plačila za moške in ženske za enako delo, kot je Evropski parlament zahteval v svoji resoluciji z dne 18. novembra 2009;
22. poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja za preprečevanje ločevanja po spolu na trgih dela in se zoperstavijo pojavu, da so ženske pogosto zastopane v slabše plačanih poklicih, in sicer tako, da fante in dekleta v šoli pritegnejo v ves spekter poklicnih dejavnosti in povečajo možnosti usposabljanja za ženske ter jim tako omogočijo, da se v svojem poklicnem življenju prilagodijo na spremembe na trgu dela; je globoko zaskrbljen zaradi nepravilnih razmer, saj po več kot pol stoletja, kar pogodbe Skupnosti vključujejo načelo enakega plačila za enako delo, morajo državljanke EU v povprečju delati 418 dni, da zaslužijo toliko kot moški v koledarskem letu;
23. vztraja, da se je treba boriti proti razlikovanju pri plačah z ukrepi, kot je pregled veljavne

direktive, priprava sektorskih načrtov z določenimi cilji, ki bi lahko vključevali zmanjšanje plačnih razlik za 0.5 odstotka do leta 2020, s ciljem, da se odpravi posredno in neposredno razlikovanje, spodbujanje kolektivnih pogajanj, usposabljanje svetovalcev na področju enakosti, ukrepe na področju neenakostim spolov pri neplačanem delu in uvedbo načrtov za enakost v družbah in na drugih delovnih mestih; meni, da mora postati preglednost pravilo pri določanju plač, kar bo okrepilo pogajalski položaj delavk;

24. poziva Evropsko komisijo in države članice, naj uvedejo ukrepe za odpravo sedanjega paradoksa, ko so ženske kljub boljši izobrazbi še vedno manj plačane kot moški; poudarja, da je treba za optimalno gospodarsko rast in dejanski trajnostni razvoj v celoti izkoristiti poklicne možnosti žensk;
25. poudarja, da sta ločeni dohodek in dobro plačana zaposlitev žensk bistvena za njihovo ekonomsko neodvisnost ter večjo enakost med ženskami in moškimi v družbi kot celoti;
26. poziva države članice, naj v nacionalnih pokojninskih sistemih uveljavljajo načelo enakosti spolov v zvezi s starostjo in plačilom;
27. poziva države članice EU, naj ustrezno izvajajo zakonodajo o enakem plačilu za enako delo, ter poziva Komisijo, naj izreče sankcije za države članice, ki tega ne upoštevajo;
28. poudarja, da enakost spolov ni samo vprašanje raznolikosti in socialne pravičnosti: je tudi pogoj za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, zaposlovanja, konkurenčnosti in socialne kohezije, določenih s strategijo EU -2020; zato poziva Komisijo, naj okrepi enakopravnost spolov v vseh delih strategije EU -2020, zlasti z upoštevanjem posebnosti spolov, ter pripravi posebne ukrepe in cilje za enakost spolov v vseh ukrepih za izboljšanje evropske strategije zaposlovanja;
29. poziva Komisijo, Svet in države članice, naj dajejo prednost zavezujočim predlogom namesto nezavezujočim strategijam in političnim dokumentom na področju enakosti spolov;
30. meni, da morajo Komisija in države članice razviti orodja za usposabljanje in izvajanje, da bodo lahko vse zainteresirane strani na področjih, za katera so pristojne, ustrezno upoštevale vidik, ki temelji na enakih možnostih za ženske in moške, vključno z oceno posebnega vpliva politik na ženske in moške;
31. poudarja, da je treba oblikovati kvantitativne in kvalitativne in kazalnike ter statistične podatke, razčlenjene po spolu, ki bodo zanesljivi, primerljivi in pravočasno razpoložljivi, ter jih uporabljati za spremljanje vključevanja načela enakosti spolov v vse politike;
32. meni, da mora biti ena od prednostnih nalog boj za odpravo revščine, in sicer z revizijo temeljnih makroekonomskih, monetarnih in socialnih politik ter politik trga dela, ki so krive za revščino, da se zagotovi ekonomsko in socialno pravičnost za ženske; meni, da je treba ponovno preučiti metode za določitev tveganja revščine in da je treba oblikovati strategije za spodbujanje pravične razdelitve dohodka, zagotovitev minimalnega dohodka, plačila in dostojnih pokojnin, ustvarjanje več visokokakovostnih delovnih mest, ki spoštujejo pravice žensk, zagotovitev dostopa do visokokakovostnih javnih storitev za vse ženske in dekleta ter izboljšanje socialnega varstva in ustreznih javnih služb, zlasti jasli, vrtcev, domov za dnevno varstvo, občinskih centrov in centrov za dejavnosti med prostim časom ter storitev v podporo družinam;

33. pozdravlja začetek vseevropske kampanje Komisije, ki bo prispevala k odpravi razlik v plačilu med ženskami in moškimi; kljub temu ugotavlja, da razlika v plačilu med moškimi in ženskami ostaja, zato poziva, naj se na evropski ravni razmisli o boju proti stereotipom glede specifično moških in ženskih vlog; zato poudarja, da je treba v okviru boja proti spolnim stereotipom in zlasti proti ponižujočemu prikazovanju organizirati kampanje za povečevanje ozaveščenosti na šolah, delovnih mestih ter v medijih; poudarja, da morajo kampanje nameniti pozornost vlogi moških pri zagotavljanju pravične razdelitve družinskih odgovornosti ter usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja;
34. meni, da je zaradi demografskih sprememb nujno, da se sprosti potencial žensk in poveča njihovo zaposlenost, da se doseže cilj 75 % stopnje zaposlenosti za ženske in moške, stare med 20 in 64 let, kot je to opredeljeno v strategiji EU 2020; meni, da bi morali imeti ljudje hkrati možnost svobodne odločitve, ali bodo imeli otroke, in da je pravična usklajenost med poklicnim in zasebnim življenjem ključni pogoj za spodbujanje vključevanja žensk na trg dela;
35. poziva k pripravi konkretnih predlogov za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, zlasti na področju pomoči pri oskrbi vzdrževanih oseb in varstvu otrok;
36. poudarja, da morajo Komisija in države članice nujno spodbujati, podpreti in okrepi vlogo žensk v socialni ekonomiji, saj je treba upoštevati visoko stopnjo zaposlenih žensk v tem sektorju in pomen storitev, ki jih socialna ekonomija nudi za spodbujanje poštene usklajenosti med poklicnim in zasebnim življenjem;
37. poziva Evropsko komisijo, naj poskrbi, da bodo države članice pravilno prenesle različno evropsko zakonodajo, ki ureja usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, s prilagoditvijo delovnih pogojev med moškimi in ženskami;
38. opaža, da lahko zaposlovanje s krajšim delovnim časom neugodno vpliva na posameznika, na primer z zaviranjem poklicne poti, kar vodi v revščino v starosti ali pa je osebi zaradi manjših prejemkov potrebna dodatna pomoč države za preživetje ali v primeru bolezni in brezposelnosti;
39. poudarja, kako pomembne so kampanje obveščanja za zagotovitev nevtralnosti glede spola v tradicionalno moških ali ženskih poklicih ali dejavnostih; v zvezi s tem tudi poziva države članice, naj sprožijo razpravo o vlogi jezika pri ohranjanju stereotipov, zlasti zaradi feminizacije ali maskulinizacije nekaterih nazivov poklicev;
40. poziva javne in zasebne ustanove, naj v notranja pravila in predpise vključijo načrte za zagotovitev enakosti, vključno s strogimi kratko-, srednje- in dolgoročnimi cilji, ter naj vsako leto ocenijo, kako se ti cilji uresničujejo;
41. poziva k pripravi konkretnih predlogov za usklajevanje poklicnega, družinskega in zasebnega življenja s spodbujanjem večje delitve poklicnih, družinskih in družbenih odgovornosti med moškimi in ženskami, zlasti na področju pomoči vzdrževanim osebam in varstva otrok;
42. poziva države članice, naj podpirajo zaposlovanje prikrajšanih skupin nosečnic ali mater, ki same skrbijo za domače obveznosti in spodbujajo zagotavljanje zaposlitev za to skupino, ki so dostojne, stalne in skladne z resnično usklajenostjo med poklicnim in zasebnim življenjem;
43. meni, da je treba za boljše usklajevanje dela in oskrbe izboljšati možnosti dopusta, povezanega z otroki, zato poziva Svet k hitremu sprejetju skupnega stališča o stališču

Parlamenta z dne 20. oktobra 2010¹ o reviziji Direktive Sveta 92/85/EGS;

44. poziva države članice, naj uvedejo in/ali okrepijo otroško varstvo, na primer otroške jasli in vrtce, ter ustanove za starejše in druge vzdrževane osebe, ter s tem zagotovijo cenovno dostopne in kakovostne storitve, ki so združljive z delom za poln delovni čas, kar največjemu številu ljudi; meni, da so take zmogljivosti za starše zelo pomembne in bi jim olajšale dostop na trg dela;
45. poudarja, da je družina temelj naše družbe in je neločljivo povezana z razširjanjem vrednot in solidarnim sožitjem; poudarja, da je uvedba prožnega delovnega časa in možnosti dela na daljavo, pa tudi podaljšanje varstva otrok in profesionalizacija oskrbe starejših na domu pomemben korak naprej pri usklajevanju poklicnega in družinskega življenja ter za okrepitev enakega vključevanja žensk in moških na trg dela ter v izobraževanje in usposabljanje; obžaluje pomanjkanje ustreznih ureditev dopustov, starševskih dopustov in prožnega delovnega časa za oba starša, kar ženskam pogosto onemogoča, da bi dejavno sodelovale na trgu dela ali da bile zaposlene za poln delovni čas; meni, da je zato potrebna tudi sprememba korporativne kulture glede imenovanja in zaposlovanja žensk; zato poziva Svet, Komisijo in države članice, naj preprečijo zniževanja ugodnosti ali socialnih storitev na področju varstva otrok, oskrbe za starejše in ranljive osebe zaradi gospodarske in finančne krize;
46. opozarja Komisijo in države članice, da je treba sprejeti pozitivne ukrepe za ženske in moške, zlasti za omogočanje vrnitve na delo po obdobju, ki so ga posvetili družini (vzgoja otrok in/ali skrb za bolne ali invalidne sorodnike), spodbujati politike vključevanja in ponovnega vključevanja na trg dela in torej ponovno finančno neodvisnost;
47. vztraja, da ima izobraževanje velik pomen in osrednjo vlogo pri vzgoji otrok v duhu enakosti med ženskami in moškimi že od zgodnjih let ter za sprejemanje različnih kultur ter razumevanje in učinka diskriminacije in predsodkov; poziva države članice, naj za učence skozi celotno šolanje izvajajo izobraževalne programe, a tudi programe osveščanja o vrednotah iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člena 23;
48. poudarja, da je treba mladim omogočiti svobodo pri izbiri poklica; opozarja, da je pomembno, da učitelji ne usmerjajo učencev samodejno na poklicno pot na podlagi spolnih stereotipov ter da se obširno predstavijo mnogovrstne poklicne priložnosti;
49. poziva države članice, naj s programi ozaveščanja zagotovijo, da v izobraževanju ne bodo dekleta samodejno usmerjana na področja in v kariere, ki so tradicionalno feminizirane;
50. poudarja potrebo po okrepitvi prizadevanj na evropski ravni za izboljševanje zastopanosti žensk v politiki; spodbuja sodelovanje žensk v vseh evropskih institucijah, zlasti na odgovornih mestih; poudarja, da so potrebna dodatna prizadevanja na nacionalnih, regionalnih in občinskih ravneh; poziva k zavezujočim ciljem, da bi zagotovili enako zastopanost žensk in moških; v zvezi s tem ugotavlja, da uporaba kvot ugodno vpliva na zastopanost žensk; zato poudarja, da uporaba volilnih kvot pozitivno vpliva na zastopanost žensk;
51. opominja, da samo v 3 odstotkih velikih podjetij najvišje organe odločanja vodijo ženske; zato poudarja primer Norveške, ki od leta 2003 uspešno uporablja politiko kvot za

---

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0373.

zagotovitev paritetne sestave upravnih odborov podjetij, njenemu zgledu pa zdaj sledita Španija in Francija; poziva države članice, naj sprejmejo učinkovite ukrepe, na primer kvote, za boljšo zastopanost žensk v velikih podjetjih, ki kotirajo na borzi, in v upravnih svetih podjetij na splošno, zlasti tistih z javnim kapitalom;

52. poudarja, da bi morali socialni partnerji v državah članicah uvesti zakonsko predpisane načrte za enakost v podjetjih ali sektorjih ter spremljati njihovo izvajanje, le tako bi se lahko uprli nepravilnemu obravnavanju spolov pri zaposlovanju,
53. poudarja, da morajo države članice sprejeti ukrepe, zlasti prek zakonodaje, da določijo zavezujoče cilje za zagotavljanje enakopravnosti moških in žensk pri zasedanju odgovornih položajev v podjetjih, javnih upravah in političnih telesih;
54. poziva države članice, naj najdejo podjetja, ki spodbujajo enakost med moškimi in ženskami ter dobro usklajevanje med poklicnim, družinskim in zasebnim življenjem, ter širijo najboljše prakse, zlasti prek gospodarskih zbornic;
55. pozdravlja splošno razpravo o povečanju deleža žensk na vodilnih mestih v poslovnem svetu in predlaga uvedbo prostovoljnih kvot, ki naj temeljijo na razmerju med spoloma znotraj delovne sile;
56. poziva, naj se na nacionalni in evropski ravni sprejmejo ukrepi za spodbujanje podjetništva med ženskami, in sicer z vzpostavljanjem struktur usposabljanja ter poklicnega in pravnega svetovanja ter s poenostavitvijo dostopa do javnega in zasebnega financiranja;
57. spodbuja redno izmenjavo informacij in izkušenj med zainteresiranimi stranmi, ki spodbujajo enakost spolov, da bi dobre prakse izvajali v celotni družbi, in sicer na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter tako v zasebnem kot javnem sektorju;
58. poziva države članice in Evropsko komisijo, naj posebno pozornost namenijo skupinam ranljivih žensk: invalidnim in starejšim ženskam, priseljenkam, lezbijkam, biseksualkam in transseksualkam ter pripadnicam manjšin ter slabo usposobljenim ali neusposobljenim ženskam, ki so odgovorne za vzdrževane družinske člane, ki tvorijo posebne skupine oseb, za katere je potrebno uvesti ukrepe, ki bodo prilagojeni njihovim razmeram; poziva Komisijo, naj razširi namen evropskega leta prostovoljstva 2011, da bo vključeval, spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami;
59. poziva Komisijo, naj podpre države članice pri povečevanju zaposlitvenih možnosti za prikrajšane ženske kot so priseljenke, pripadnice etničnih manjšin, invalidne ženske in matere samohranilke, in sicer tako, da izboljša njihov dostop do izobraževanja in poklicnega usposabljanja, s čemer se bodo povečale njihove možnosti za ekonomsko samostojno življenje; opozarja na večplastno razlikovanje priseljenk zaradi spola, etnične ali rasne pripadnosti in v mnogih primerih, starosti;
60. poziva nacionalne, regionalne in lokalne organe, ki so odgovorni za enakost, naj sprejmejo celovite pristope, s katerimi bodo izboljšali odziv na primere večplastnega razlikovanja; prav tako poudarja, da morajo ti organi nuditi usposabljanje sodnikom, porotnikom in splošnemu osebju, da bodo lahko opredelili, predvideli in reševali primere večplastnega razlikovanja;
61. opozarja, da so invalidne ženske pogosto izpostavljene razlikovanju v družbenem,

kulturnem, političnem in poklicnem življenju; poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo konkretne predloge za izboljšanje njihovega položaja;

62. poziva Komisijo in države članice, naj pri izvajanju evropske strategije za vključevanje Romov namenijo posebno pozornost Romkam;
63. ugotavlja, da so transseksualci po poročilih Agencije za temeljne pravice še vedno prepogosto odrinjeni na rob družbe in izpostavljeni nasilju ter se srečujejo z visoko ravniyo stigmatizacije, izključenosti in nasilja; odločno spodbuja Evropsko komisijo in države članice, naj upoštevajo priporočila agencije, da zagotovijo večjo in preglednejšo zaščito pred razlikovanjem na podlagi spolne identitete;
64. zagovarja dostop žensk in moških do informacij o reproduktivnem zdravju in poudarja, da morajo imeti ženske enake pravice in možnosti kot moški, da uporabljajo storitve na tem področju; poudarja, da morajo ženske imeti nadzor nad svojimi spolnimi in reproduktivnimi pravicami, zlasti z lahkim dostopom do kontracepcije in splava; poziva države članice in Komisijo, naj sprejmejo ukrepe za povečanje ozaveščenosti moških o svoji odgovornosti v spolnih in reproduktivnih zadevah;
65. opozarja, da je nasilje nad ženskami med poglavitnimi ovrami pri doseganju enakosti med ženskami in moškimi; poziva Komisijo, naj začne s pripravo predloga splošne direktive o preprečevanju vseh oblik nasilja nad ženskami in boju proti njemu, tako telesnemu, spolnemu in psihološkemu nasilju, vključno s trgovino z ženskami;
66. pozdravlja prizadevanja na ravni Unije in nacionalnih ravneh za boj proti nasilju nad ženskami, vendar poudarja, da to še vedno ostaja velik nerešen problem, ter poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev dostopa do podpornih storitev, namenjenih preprečevanju nasilja na podlagi spola in zaščiti žensk pred takim nasiljem ne glede na njihov pravni status, raso, starost, spolno usmerjenost, etnično pripadnost ali vero; pozdravlja začetek razprave o tej vrsti nasilja, zlasti z izdajo evropske odredbe o zaščiti in direktivo o trgovini z ljudmi; poziva prihodnja predsedstva Unije, naj to nadaljujejo; poudarja, da morata Svet in Komisija sprejeti dogovor, dosežen v Evropskem parlamentu o evropski odredbi o zaščiti, da bi lahko direktiva čim prej začela veljati;
67. ponovno poziva Komisijo, naj v naslednjih štirih letih določi evropsko leto boja proti nasilju nad ženskami; v zvezi s tem poudarja, da bo to povečalo ozaveščenost evropskih državljanov in vlade spodbudilo za boj proti nasilju nad ženskami;
68. poudarja, da je treba izvesti obsežno razpravo, ki bo zajemala vse države EU in pri kateri se bo uporabljala skupna metodologija, za določitev dejanskega obsega problema; poudarja pomembno delo, ki ga mora na tem področju opraviti evropski observatorij za nasilje na podlagi spola, ki bo pripravil visokokakovostne statistične podatke v podporo ukrepom politike za boj proti tej družbeni nadlogi;
69. poziva države članice, naj zagotovijo boljše usposabljanje osebja v zdravstvenem sektorju, socialnih službah, policiji i sodstvu ter sodelovanje med njimi, ter vzpostavijo strukture, ki bodo usposobljene za obravnavo vseh oblik nasilja nad ženskami, vključno z redkimi oblikami hudega fizičnega in psihološkega nasilja, kot so napadi s kisline;
70. poudarja, da morajo države članice ter regionalne in lokalne oblasti sprejeti ukrepe za vračanje žensk, ki so bile žrtev nasilja na podlagi spola, na trg delovne sile, in sicer z

uporabo instrumentov, kot sta Evropski socialni sklad in program PROGRESS;

71. poudarja, da je treba izboljšati sisteme, ki pomagajo ženskim organizacijam in civilni družbi na splošno, da sodelujejo v procesih za vključevanje vidika spola ter se jih udeležujejo;
72. poudarja, da je treba vidik spola in boj proti nasilju na podlagi spola vključiti v zunanjo politiko in politiko razvojnega sodelovanja Evropske unije;
73. poziva Evropsko komisijo, naj spodbuja države članice, da si v medijih na splošno ter zlasti v oglaševalskem in promocijskem materialu prizadevajo za prikazovanje podobe žensk, ki spoštuje njihovo dostojanstvo, različne vloge in identiteto;
74. poziva Komisijo in proračunski organ, naj pri pripravi proračunov in novega večletnega finančnega okvira EU upoštevata vidike spola; spodbuja države članice, naj pri pripravi nacionalnih proračunov sledijo temu vzoru;
75. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in vladam držav članic.